

Til

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep

0030 Oslo

postmottak@jd.dep.no

7. mai 2020

Høringssvar

NOU 2019: 17 Domstolstruktur - forslag om endringer i rettskretsene og domstoloven

Romsdal Regionråd (ROR)

ROR er regionrådet for 5 kommuner - Aukra, Hustadvika, Molde, Rauma og Vestnes. Dette innspillet er utarbeidet på vegne av disse 5 kommunene.

Oppsummering

ROR mener dagens organisering med tingrett med egen sorenskriver og jordskifterett i Molde ivaretar rettsikkerheten for innbyggere og næringsliv i regionen på en god måte.

Et tettere samarbeid mellom tingretten og jordskifteretten i Molde vil styrke fagmiljøet, og redusere de totale kostnadene. Det er planlagt og ferdig prosjektert en løsning med samlokalisering av de to domstolene ved Fylkeshuset i Molde. Dette vil bidra til en kostnadseffektiv drift av tingretten og jordskifteretten, og i tillegg sikre nærhet til andre sentrale funksjoner som f.eks. Fylkesmannen, Statsadvokaten, Møre og Romsdal fylkeskommune og Statens Vegvesen.

Denne organiseringen underbygger også målet med kommunereformen, der regjeringen ønsker større og mer robuste kommuner. Fra nyttår ble antall kommuner i Romsdal redusert fra 8 til 5. Opprettholdelse av tingrett og jordskifterett i Molde er med på å bygge oppunder Molde som et regionalt nav i sitt bo- og arbeidsmarked.

Molde har et sterkt advokatmiljø. Det vil være uheldig om Molde, som fylkets administrasjonssenter med sentrale offentlige funksjoner som blant annet Fylkesmannen, Statsadvokaten, Møre og Romsdal fylkeskommune, Skatteetaten, NAV og Statens Vegvesen, skulle ende opp uten egen domstol. Dette vil ha konsekvenser for langt flere enn de som eventuelt vil miste sin arbeidsplass ved tingretten og/eller jordskifteretten.

Innledning

Det vises til Høringsbrev datert 2. mars 2020.

Norge er i dag delt inn i 60 rettskretser, med til sammen 69 rettssteder. Rettskretsen er domstolens geografiske område, mens rettsstedet er stedet hvor en domstol holder til. I Møre og Romsdal er det i dag fire rettskretser bestående av Nordmøre-, Romsdal-, Sunnmøre- og Søre Sunnmøre tingrett.

Domstolkommisjonens hovedanbefaling er å ha færre, men større rettskretser. Den anbefaler også å halvere antall rettssteder, slik at Norge får 22 rettskretser, de fleste med ett rettssted. Justis- og beredskapsdepartementet anbefaler derimot å opprettholde alle dagens rettssteder, men slå sammen rettskretser.

Departementet foreslår å slå sammen de fire rettskretsene til Møre og Romsdal tingrett, men samtidig opprettholde rettsstedene i Kristiansund, Molde, Ålesund og Volda.

I ROR sin høring er det lagt til grunn at det ikke er politisk flertall for Domstolkommisjonens forslag, og derfor i hovedsak valgt å gi kommentarer til Justis- og beredskapsdepartementets alternative forslag.

Høringsuttale angående Tingretten

Innledningsvis vil vi minne om den påstartede prosessen med kommunereformen, som gjennom kommesammenslåinger har som mål å bygge større og mer robuste kommuner. Kommunene i Romsdal har tatt regjeringens utfordring, og etablert to nye og større kommuner (Molde og Hustadvika) fra nyttår. Når myndighetene nå også presenterer en reform for domstolstruktur, er det nødvendig å se helheten og sammenhengen mellom de to reformene. Det er viktig at en ny domstolstruktur ikke undergraver kommunereformen gjennom at kompetansearbeidsplasser fjernes fra Molde.

ROR er kritisk til forslag som kan medføre at Molde blir redusert til et rettssted underlagt en annen domstol, og ikke lenger være en egen domstol med fast bemanning og egen ledelse.

Regionrådet er spesielt bekymret for fagmiljøet rundt tingretten, og da spesielt de lokale advokatkontorene. En eventuell nedgradering av tingretten i Molde til et rettssted vil være en svekkelse for kompetanse og kapasitet. ROR frykter også at en slik omorganisering vil kunne være første skritt mot nedleggelse. Det er vanskelig å se hvordan det å fjerne stedlig ledelse, og den mest kompetente fagperson (sorenskriver), skal kunne styrke fagkompetansen.

Molde har i dag et sterkt advokatmiljø, med omlag 35 praktiserende advokater. ROR ser det som avgjørende viktig at de sterke advokatmiljøene ikke sentraliseres til et fåtall byer. Etter vår oppfatning vil dette kunne gå utover tilbudet og rettsikkerheten i distriktene. Dette vil være svært uheldig både for de aktuelle advokatkontorene, lokalmiljøet og klientene.

I tillegg til at det er fare for at det sterke advokatfagmiljøet knyttet opp mot blant annet tingretten i Molde vil forvitte, frykter ROR at det samme vil gjelde for det juridiske fagmiljøet generelt. Rekrutteringen til advokatstanden og domstolene skjer ofte fra offentlig forvaltning. Molde vil trolig bli mindre attraktiv for jurister generelt.

Det vil være negativt for mange, også for Molde som administrasjonsby med sentrale offentlige funksjoner som f.eks. Fylkesmannen, Statsadvokaten, Møre og Romsdal fylkeskommune, Skatteetaten, NAV og Statens Vegvesen. At Molde som fylkets administrasjonssenter kan ende opp uten egen domstol vil være svært uheldig, og ha konsekvenser for langt flere enn de som eventuelt vil miste sin arbeidsplass ved tingretten.

Større fagmiljøer er generelt positivt, men det å være dommer er i all vesentlighet et selvstendig yrke. Man skal ta uavhengige beslutninger og kan ikke diskutere avgjørelser med andre dommere. Erfaringer har vist at store domstoler ikke er garanti verken for effektivitet, kvalitet eller riktig bemanning.

Domstolene sliter i dag med en anstrengt økonomi. Forslaget vil medføre betydelige merutgifter knyttet til blant annet transport og overnatting - både for det offentlige og ikke minst for klientene. For politiet er dette særlig aktuelt når det gjelder transport av fanger, rettsoppmøte for tilsette i politiet, vitner etc. Nærheten til Hustad fengsel er et argument for å styrke tingretten i Molde.

Det å ha lokal sorenskriver og administrasjon er viktig for å ta vare på og utvikle kompetanse, fleksibilitet og et godt samarbeid mellom aktørene og domstolen lokalt. En bør søke utvidet samarbeid mellom de eksisterende tingrettene. Digitalisering vil her være et godt og kostnadseffektivt alternativ.

Høringsuttale angående Jordskifteretten

Det vises til innspill over knyttet til tingretten og de fordeler som ligger i samlokalisering av de to domstolene i Molde.

Jordskifteretten i Møre og Romsdal er i dag organisert med kontor i Surnadal, Molde og Ørsta. I motsetning til tingretten reiser jordskifteretten ut til «sakene». En spredt lokalisering er derfor viktig for effektiv anvendelse av arbeidstiden, og for å holde nede totale reisekostnader.

Molde har historisk hatt et sterkt fagmiljø, og det har samtidig vært enkelt å rekruttere kompetente dommere til jordskifteretten i byen.

Domstolkommisjonens forslag vil, i tillegg til at Molde mister sin posisjon, medføre at det flyttes statlige arbeidsplasser fra Surnadal og Ørsta.

Den foreslåtte strukturen vil, etter vår mening, være mer kostnadskrevende pga større reiseavstander.

På vegne av ROR-kommunene

Torgeir Dahl
Ordfører Molde kommune
Styreleder ROR
(sign)

Geir Inge Lien
Ordfører Vestnes kommune
Nestleder ROR
(sign)

Yvonne Wold
Ordfører Rauma kommune
Styremedlem ROR
(sign)

Tove Henøen
Ordfører Hustadvika kommune
(sign)

Odd Jørgen Nilssen
Ordfører Aukra kommune
(sign)